

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii II. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se inapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Decembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
— invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 30 Noembrie st. v.

(Δ) După-cum suntem informați prin telegraf, sesiunea cea sgomotoasă a casei deputaților din Budapesta este amănată. Este amănată până în ajunul anului nou al acelora, care numărăm după calendarul Julian. Va să zică, cu două zile mai puțin decum ar fi trebuit să se amâne, dacă s'ar fi luat în considerațiune cel puțin anul nou, și cu opt zile mai puțin decum ar fi trebuit să se amâne, dacă reflectau „părinții“ patriei și la Botezul Domnului al răsăriteților. După îndreptățirea egală cea mai modernă din patrie nu se putea altfel.

Așadar' paușă parlamentară în toată forma.

De cumva nu am scrie într'un „cias rēu“, ni-s'a părut chiar și înainte de paușă, că domnii parlamentari maghiari se cam obosiseră.

Trecuseră zile la mijloc, fără-ca în casa deputaților din Budapesta să se întempe vre-un scandal mai remarcabil. Tot așa de puțin din cauza vreunei discuțiuni mai inferbentate deputații s'au provocat la afaceri de „onoare“.

Îndată după paușă se va vedea, dacă a fost oboseala, care 'i-a mai îmblandit, sau că s'au mai cumișit dnii deputați.

Și acum, când ne lasă acei domni să cugetăm mai liniștiți asupra scenelor câte s'au petrecut în casa deputaților din Budapesta, putem și noi, ceea-ce poate vor face și ei, să și judecăm mai clar asupra celor petrecute.

Putem, dar' să nu o facem. Să nu ne facem judecătorii lor, deși nu s'ar pute dice, că suntem nechiemați în cauză. Au puterea în mână, judece-se ei înșiși.

O întrebare însă totuși ne putem permite.

Simt cel puțin deputații, care au fost părtași la certele și luptele cele lungi și sgomotoase din parlament, că patria acum, în urma certelor și luptelor este mai fericită sau are să fie mai fericită în viitor? După-ce deputații reciproci s'au „împropătăat“ în față și în auzul patriei și al lumii, ar pentru patrie să se deschidă un viitor mai strălucitor?

Am dori în privința aceasta un prețuit răspuns. Cu toate-că numai înzadar ne ostenim condeiul. Corifeii compatrioților maghiari chiar și ca deputați în parlament, și mai ales ca deputați în parlament, sînt cu mult mai presus, decât să răspundă la întrebări cum sînt și întrebările noastre.

Nici presa maghiară nu se ocupă bucuos cu „mărunțișuri“ de aceste.

Mai mult îi convine, ca lucruri de acele, care compromit vața „națiunii“, să le retacă. Și mai mult îi convine să declameze despre asemenea acestuia cu Romanii antici și cu Englezii moderni. De aceste îi place presei maghiare să cetească conaționalii lor și chiar și lumea străină, dar' nu înjurăturile reciproce din cauza unor certe, pentru-că nu toți pot fi deodată în fruntea puterii statului.

Patria ca atare nu va avea nici un câștig din scenările parlamentare, cum s'au petrecut în ședințele sesiunii amănate.

Tot așa de puțin din ascunderea și neteșirea faptelor întemplate, după-cum vedem, că se ascund precăt se poate și se neteșesc, întrucât ascunde nu se pot, chiar și în presa din străinătate.

Este însă totuși ceva ce pare că-ți stîrnesce speranțe în viitor. Sfeala, căci așa trebuie să o numim, care compatrioții maghiari o dovedesc, umblând să atenuze, să ascundă „reprezentățiunile“ lor sgomotoase și une-ori chiar înfuriate din casa deputaților dela Budapesta.

Sfeala și cu rușinea sînt surori, și pare-că până mai este o leacă de rușine în cineva, ești îndreptățit a nu te desnădădui în existența unui grăunte, baremi cât de mic, de posibilitate de îndreptare.

Așa ar fi să fie, dacă și corifeii politici ai compatrioților noștri ar fi oameni, cu care să poți face calculi omenesi.

Pentru omul deprins speranța îndreptată e mai subțire decăt un fir de păianjen. Da, fiindcă corifeii politici ai compatrioților maghiari sînt oameni, care nu învață și nu uită nimic.

E probabil, că la cea mai deaproape ocaziune scenele, care deocamdată sînt luate dela ordine, se vor pune earăși la ordinea zilei.

Este și firea corifeilor maghiari de așa. Ear' un proverb foarte vechiu spune, că natura, ori de câte-ori umblă să o arunci și cu furca, earăși se întoarce la punctul de unde ai aruncat-o.

Scirea ce a circulat mai ieri-alaltăieri prin țiare, că opozițiunea din stînga extremă 'și-a propus a se lăsa

de politica de obstrucțiune, n'are să ne ducă în ispită. Scirea aceasta, până unalta, ar pute fi și adevărată. Într'atata adevărată, că bărbații din stînga extremă nu mai află consult de a fi ei actorii pe scenă.

Ar pute fi vorba însă numai de o schimbare de tactică.

Vedînd extremistii, că lor nu le mai dă mîna să demonstreze, cel puțin oarecare timp, ei se retrag. Împing însă tinerimea în planul prim, ca să-i schimbe pe dinșii.

Universitarii din Budapesta au și pus mîna pe drapelul lui Kossuth. După aceea au urmat universitarii din Cluj.

Universitarii?

Aceștia sînt nise copilandri. Ei nu pot fi de nici o importanță în cele ale politice, cu atît mai puțin pot ei fi normativi în ale politice. Și apoi posibilitatea încă nu este exclusă, că universitarii ceea-ce fac, fac de capul lor, pe răspunderea lor.

Când ar fi vorba de alți oameni, am pute admite, că universitarii fac ceea-ce fac dela sine. Dealtmîntrelea așa în treacăt fie țis, în Occident universitarii se ocupă cu alte lucruri mai potrivite cu etatea lor și mai folositoare și nu cu demonstrațiuni politice. La poporul maghiar însă lucrarea de capul universitarilor atata este de nefirească, încât este cu neputință.

Sînt rari popoarele, care să aibă înclinări atît de mari spre disciplină, cum are poporul maghiar. Bărbați cărunți și încărunți în ale politice, și când e vorba de vre o întreprindere mai serioasă și cu deosebire politică, nu fac nici un pas fără de a avea parolă sau comandă dată de undeva.

Să presupunem acum, că nise tineri, care încă n'au scuturat de pe sine pulbera adunată pe băncile colegilor și n'au intrat în practica vieții politice, să procedă de capul lor?

Nu. Tinerii de sigur sînt chie-mați a întrefine tocul „sacru“ al agitațiunii, până-când bătrânii vor afla cu cale a lua ear' ei agitațiunea în mână.

Aceștia nu numai pentru-ca bătrânii să aibă timp de paușă, ci pentru-ca la cas de lipsă tinerii să poată fi fără paguba politică a cuiva și devotați.

Frēmētările parlamentare ale deputaților maghiari, precum și demonstrațiunile tinerimii maghiare n'au adus patriei nici o fericire și nu vor aduce nici în viitor. Dar' nici bătrânii politici, nici tinerii politici maghiari nu-și bat capetele cu fericirea patriei. Aceasta, ce e drept, ei ție că o au în vedere. În fapt însă nu o au, fiindcă ei, când ție patrie, nu înțeleg totalitatea lo-

citorilor din patrie, ci se înțeleg numai pe sine, și înțelegîndu-se numai pe sine, nu pot cugeta la altă fericire, decăt la a lor proprie, în socoteala părții celei mai mari din totalitatea locuitorilor din patrie.

Scenariile din trecut, ca și cele din viitor, tot aceeași însemnătate o vor avea. Însemnătatea, că pe banii patriei o parte mică de oamenii din patrie se ceartă și se insultă între sine spre paguba patriei, care plătesce și — jellesce.

In ajun de țile grele.

* Faptele petrecute în timpul celor din urmă cîteva ani de țile au dovedit pe din destul, că prin măsuri ca cele luate contra dlui general Traian Doda conflictele ivite în viața patriei nu se pot înlătura, ci mai vîrtos se înăspresc; se poate deci, că frunțașii politici ai țerii, vedîndu-o aceasta, sînt accesibili pentru idea unei rezolvări serioase.

Așa am țis noi sînt acum cîteva țile.

Constatăm acum cu deosebită mulțumire, că mai sînt și alții, care ved lucrurile ca noi.

„Magyar Allam“, un organ de publicitate, care-și primesc inspirațiunile din înaltele cercuri ale bisericii catolice, vorbind despre sistarea procesului pornit contra dlui general Traian Doda, dă expresiune dorinței, ca dl Coloman Tisza să-și cîștige o glorie netrecătoare prin rezolvarea satisfăcătoare a cestiunii naționalităților.

Regele, — ție „Magyar Allam“, — s'a folosit în procesul intentat contra generalului Traian Doda de dreptul Seu de sistare, și această hotărîre a purtătorului Coroanei arată, că politica de împăcare e aceea, pe care Regele o socotesce mai corectă în cestiunile de naționalitate.

În împregiurările de astăzi această manifestare a grației regale are o importanță incalculabilă.

Mulți cred, că nu mai există în Ungaria o cestiune de naționalități, fiindcă ea nu izbucnesc pe față, nu pretinde loc în parlament, nu ridică protestări în presă. Această părere e însă greșită, deoarece cestiunea naționalităților e numai jeratec ascuns sub ce-nușe, pe care îl ascunde întrucîtva politica parte energică, parte vicleană a guvernului, numai însă cîtă vreme complicațiuni externe nu-l fac să iee flacăra. Acesta însă ar fi un pericol pe de o sută de ori mai mare decăt dacă în parlament ar ședă vre-o patruțeci, cincideci de deputați naționaliști.

Preamătorii lui Coloman Tisza proclamă drept un merit special al ministrului-președinte, că în timpul guvernării lui luptele naționaliste

s'au domolit, ceea-ce și e adevărat: e oare însă adevărat, că nu există conflicte naționale, că putem șterge cestiunea naționalităților din rindul cestiunilor, de care trebuie să ținem seamă? Cine ar îndrăzni să răspundă afirmativ? Nimeni.

Nu ne este deci iertat să uităm prevederea prudentă, și în privința aceasta singura politică corectă ar fi, ca guvernul și națiunea să se folosească de timpul liniștei, ca să iee ascuțitul armelor întrebuintate de agitatorii naționaliști și să arete prin fapte, că înlocuesc legile create pentru aspirarea naționalităților cu instituțiuni, care asigurază egalitatea și constituționalitatea pentru toți cetățenii, ori-șicare ar fi limba lor, și care deoparte ar aduce la valoare necondiționată idea de stat ungar, ear' de altă parte ar pune capăt disproporțiunii, că în unele orășele din Ardeal un deputat cade la 200 alegători, precând în cercurile naționaliste numărul alegătorilor e de cîte 5—6000 și nici acestia nu pot să-și exercite în libertate dreptul.

După-ce mai arată apoi, că aceste și alte asemenea apucături compromit buna reputațiune a poporului maghiar, „Magyar Allam“ încheie:

Traian Doda n'a țis cu un singur cuvînt mai mult, ba n'a țis nici chiar atît, cît ție și scriu opoziționalii, fără-ca procuratura generală să-și mînce măcar urechia, și cu toate aceste 'l-au tras în judecată, ba 'l-au tras pentru o publicațiune, pe care a făcut-o ca deputat, deci stînd sub scutul imunității. Procedura judecătorească și mai ales a procuraturii față cu dînsul a fost nedreaptă, și astfel actul de grație, ci totodată și restabilirea legii, recunoascerea dreptății.

Noi sîntem mai departe ca ori-șicine de a renunța fie măcar cît un fir de pîr din drepturile statului ungar, dar' avem în noi destul simțămînt de dreptate, ca să ne rușinăm de actuala stare de lucruri, care este o negare fatîșe a principiului de sistem reprezentativ, vătămarea legii sancționate, stîrnirea, ațtarea și răspîndirea nemulțumirii legitime. Deed Dumnețeu, ca Coloman Tisza să nîsuească a cîștiga naționalitățile în loc de a voi să le amuțescă! Convingerea noastră e, că prin rezolvarea satisfăcătoare a acestei cestiunii 'și-a cîștiga o glorie netrecătoare!

Această convingere o împărtășim și noi, și o împărtășim cu atît mai vîrtos, cu cît tocmai dl Coloman Tisza a încurajat atata timp elementele, care ațtă nu 'lar lăsa să-și cîștige gloria aceasta.

Îndeosebi noi avem după părerea onora meritul, ear' după părerea altora păcatul de a nu ne fi îndoit nici-odată, că „politica de împăcare e aceea, pe care Regele o socotesce mai corectă în cestiunile de naționalitate“. Căci singura aceasta e politica potrivită cu interesele mari ale monarhiei.

FOITA „TRIBUNEI“

Eufemiu de Messina.

Tragedie în 5 acte

de

Silvio Pellico.

(Urmare și ține.)

Actul V.

(E încă întunerec. Ruinele cetății fumegă din fundament.)

Scena I.

Saraceni cu faele. Almanzor.

Almanzor. Pe tot locul o ațtă căutat! și înzadar! Oh, nefericită femeie! Poate a plecat să-și întălească ibutul: și ângerul morții de sigur a amestecat-o între victimele sale. Ce va fi cu Sultanul? Șermanul! 'L-am vțut aieptându-se de nou între ruinele Messinei, întrebând și ici și colo și în tot locul, jurând că-i va reda Messinei toată mărirea, dacă li va arăta pe Ludovica în viață. La o distanță oare-care m'am ținut în urma lui, dar' ruinele, fumul și turnurile cățetoare m'au despărțit de el. (Se aude strigănd: mori!)

Almanzor. Nu e asta vocea lui Eufemiu? De unde vine? Nu se mai aude. O Doamne! E poate în pericol, de 'i-aș da de urmă.

Că țiva Saraceni. Eată-1!

Almanzor. Eufemie!

Scena II.

Eufemiu (furios cu spada sângerată) și cei de mai sus.

Almanzor. Bine că ai scăpat, spune ce a fost? Arma ta aburesce de sângele încă cald. Furoarea ta e nespūsă.

Eufemiu. Baiazet își dă sufletul. Mișelul se reîntorcea la năi încercat cu aur: îl apuc pe mișelul de pleto: „Ți-s'a dat spre pază femeia mea“, strigai, unde e? Îmi spune, că din lăcomia prăzii o a părăsit; eu îi implăntai spada în inimă. Dar' ce-mi folosește această rēsbunare! Înzadar au fost căutările mele și ale voastre, căci pe Ludovica nu o ved. Poate chiar Baiazet o a aruncat în mare. Oh, cāt e de mare sēlbătēcia voastră, bestii africane, am vțut cu ocaziunea pustiirii țereștinilor!... voi 'mi-ați ucis femeia!

Almanzor. Nebune, poți să te îndoesci de credința noastră.

Eufemiu. Ce credință! când la vocea mea poruncitoare ca nise rebeli nu ațtă încetat cu pustiirea? Eu nu vream ca sacrificiul să fie consumat de tot. Când am sfărîmat porțile Messinei și învingătorul 'și-a pus piciorul în sângele concetățenilor mei, simții că mânia mă părăsesce; pe neașteptate mă cuprinsc o milă ce-mi frîngea inima, auzind rugămintele mulțimii proscernute; o vai! cum am rēmas amorțit, recunoscînd în mulți sau pe soții mei din copilărie, sau magistrii vîtuții... sau mamele cărunte ale copilelor stră-mătoare și ale eroilor... care mă numiau fră-

țior și fiu, rugându-se fiecare nu pentru țile lor, ci pentru ale altora! Înzadar vē strigam: „Compățimiți pe Eufemiu; ducele vostru e născut între acești mui, care li sînt sfinți“. Ce tălhărie! Pentru voi e necunoscut afectul de dragoste ce Europeanul scie să păstreze pe vecie pentru patria sa. Acest afect îl eredim dela părinți, îl nutrește istoria domestică și un monument de eroi ce aflăm mai la tot pasul; și spiritul care ferbe în noi, însetat de dragostea frățească și onoare, nimeni nu poate să-l stingă. Înzadar va fi Maurul domnul acestor ținutari; cu ignoranța, cu arma și cu asprimea moravurilor va cerca să adurmece gîntea subjugată, dar' se va înșela în speranță; da, căci ei au acoperit secretul și flacările neperitoare ale dragostii de patrie și glorie, cu cāt sînt mai ascunse, cu atît sînt mai de temut.

Almanzor. Ce spui? E nebulie, ca un idololatră să adoreze murii unei cetăți. Fiii lui Mohamed nu au altă patrie decăt câmpul și cerul. Îndurarea ta față cu învinsii ar fi fost culpă; 'mi-ar fi fost rușine de atata slăbiciune. Messina 'ți-a fost dușmană, noi am nimicito-o cu totul.

Eufemiu. Iertarea? Ah, această vîrtute e străină pentru inima unui om, care n'a învțat nici-odată pietatea sfîntă a evangeliului! Puțin mai înainte, împins de furoarea voastră, am erump în casa lui D-țeu, o spaimă cuplmită mă cuprinsese, șovăiam apucîndu-mă cu groază să răpesc lucrurile sacre;

ținînd sabia scoasă cătră altar, simțesc asupra inimii o mână, care mă respinge. Fug în umbră și-mi plec capul pe marmora rece; oh, ce voci înspăimîntătoare! Ce ved? Lîngă marmoră stăteau umbrele venerate ale părinților mei, ce vor fi țis nu sciu; dar' aceea sciu, că mă numiau criminalist, suspinau și murmurau rugăciuni... când voiam să mă retrag. La poartă însă se ridică Pacomio ca un spectru gigant dintre osemintele preoților uciși; sinul, fața, tot era sânge... și se ștergea cu mantaua, apoi o scutură spre capul meu și strigă... moarte asupra capului țeu! Eată-1... unde mă ascund? Mē urmăresce!... O ce multime de spectre plîngătoare îl încungură! Mamele își string copiii la sin; cu îmbrățișerile lor doioase ar voi să le redee viața... Eu am nimicito acele odrasle și în locul lor rămăne un patricid! O, nu eram conșciu de vina mea, spiritul tarului mă cuprinsese. Oh! Te ador, cămin părintesc, te ador, religione sfîntă a strămoșilor mei! Mē aștern dinaintea crucii. (Agenunchie.)

Almanzor (ridicându-1). Mișelule, ce faci? Saraceni. Face blasfemii!

Alții. E un trădător, să se ucidă!

Almanzor. Aduci pe credințioșii ței în furie? Hola! Respect ducelui nostru, întrînsul nu vorbesce acuma rațiunea, ci amăriciunea.

Unul sau mai mulți Saraceni. A făcut blasfemii în contra profetului.

Eufemiu. Îl blastēm, pe voi dimpreună cu el, pe mine însumi și triumfurile mele; îmi place furoarea, cu care grăbiți să-mi împliniți dorința; trădătorul trebuie să moară de mîna trădătorilor. Eată, străpungeți-mē!

Almanzor. Ațtă trebui să mă străpungeți pe mine mai întēiu, căci acesta e muritorul, care, ațtat de spiritul fatagiōs, ni-a deschiș nouș și coranului calea pentru învingeri în Europa. Dumnețeu a fost cu el; dacă 'l-a degradat vina sa, D-țeu îl va pedeps, ear' noi să-l deplangem!

Eufemiu. Înceată, Almanzor. Sînt nemulțumitor pentru binefacerile tale, tu... Almanzor. Sînt Saracen.

Eufemiu (face o mișcare de recunoștință, care apoi se prefăce în despret). Îndurarea ta marivimoasă... e cea mai neagră dintre faptele tale mărșave. Îmi aduc aminte, cum mie Europeanului 'mi-ai dat cortul țeu umbră ospitală și 'mi-ai dat curaj și speranță de rēsbunare și amiciei, care trebuiau să o despretuesc. Dar' sufletul internal s'a ațtat de amiciei ta mărșavă; în ochii mei cetia o asemenea natură îngrozitoare; în mine iubesci pe apostatul. Nu se cuvine să-ți fiu mulțumitor, căci în tine mă urșc pe mine însumi.

Saraceni. El insultă pe Almanzor.

Eufemiu. Cer moartea din oara ce am pierdut pe Ludovica, s'a țimpit în mine ori-ce simț de vîrtute și spiritul de om, ca unul care a îndeplinit pierderea alor sei. Eu te urșc, Almanzor, ucide-mē!

Consilierii Maiestății Sale însă, stăpâniți de un gând desert, au crezut că-i fac patriei și Coroanei un bun serviciu, dacă prin o politică „parte energetică”, „parte vicleană” înăbușese manifestarea „nemulțumirii legitime” și produc împregiurul Tronului-impresiona, că sunt împăcate naționalitățile și că numai câțiva oameni lipsiți de ori-și-ce importanță, nise „evistențe cabilinare”, agitatorii mult hui-duiți exprimă o nemulțumire, care în adevăr nu există.

De aceea e atât de mare serviciul, pe care generalul Traian Doda ni-l-a făcut nouă Românilor, i-l-a făcut terii, i-l-a făcut Monarchului seu, când „și-a ridicat glasul alături de „agitatorii”, a înfruntat mânia guvernului și ni-a strigat să fim bărbați.

Și dacă este adevărat, că frunțașii terii ați înclină spre idea unei rezolvări serioase a conflictelor, care prin procedere „energetică” și „vicleană” nu pot să fie înlăturate, meritul e mai presus de toate al generalului Traian Doda, care a făcut să se scie pretutindenea, că „legitima nemulțumire” există și că nu sunt împăcați Români.

Chiar admitând însă, că înclinațiunea aceasta există, dându-ne seamă despre cele-ce se petrec, nu putem departa dela noi temerea, că nu o împăcare sinceră și durabilă, ci un simulacru de împăcare e ceea-ce se pregătesc.

În aceasta consistă greutatea ălelor, de care sântem, precum se vede, din ce în ce mai aproape.

Nu e lucru de tot greu a face, ca câțiva oameni, pe care împregiurările i-au scos la iveală, să tacă ori să spună ceea-ce nu este adevărat, pentru-ca lumea să creadă din nou, că Români sânt acum în adevăr împăcați cu pozițiunea ce li-se va fi creând în statul ungar. Căci ori-și-cât de tari ar fi oamenii, sânt multe și puternice și mijloacele spre a-i îndupleca.

Iubirea de dreptate și spiritul în adevăr patriotic, care transpiră din coloanele ăiarului „Magyar Allam”, întăresc în noi speranța, că tot vom ajunge noi Români și Maghiarii să ne apropiem unii de alții. Timpul acestei apropieri poate să fie depărtat încă, dar' el se anunță prin o mulțime de semne.

Ori-și-cât de depărtat ar fi, noi îl salutăm cu o sinceră bucurie.

Vădând însă spiritul ce transpiră din coloanele altor ăiare maghiare și zăpăceala, în care se află parlamentul din Budapesta, ne temem, că nu va avea nici unul din oamenii de stat ai Ungariei destulă autoritate, ca să sevirșească faptele, de care e vorba în „Magyar Allam” și care ele singure pot să ție tăișul armelor, cu care se luptă „agitatorii”. În loc de o rezolvare serioasă se va încerca deci sub presiunea situațiunii generale un simulacru de înțelegere și se va pune la grea încercare bărbăția fieste-căruia dintre noi.

Vom vedea atunci, cine are în el și hotărârea, și mai ales bunul cumpet, ca să împace interesele terii cu ale

neamului, fără-ca să fie ademenit de ale sale proprii.

Ar fi o nenorocire pentru noi toți, dacă așa ar înțeleg oamenii de stat ai Ungariei împăcarea.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 30 Noembrie st. v.

Din parlamentul maghiar.

Casa deputaților a ținut alaltăieri o ședință slab cercetată, în care s'au rezolvat o mulțime de obiecte. Înainte de toate s'au absolvat paragrafele restante din legea pentru scutul marcelor. După aceea s'au acceptat cu majoritate de voturi proiectele de lege prioritate la căile ferate Dévábánya—Szaghalom—Kót și Somogysozob—Barcs. A urmat apoi o sumentenie de petițiuni, între care mai multe pentru recunoșterea dreptului de cetățean al lui Ludovic Kossuth. În sfârșit a răspuns ministrul-președinte la două interpelețiuni vechi, la aceea, pe care a făcut-o deputatul Isacovici în privința convocării congresului bisericesc sârbesc, și la interpelețiunea deputatului Polónyi în afacerea acordării de distincțiuni. În privința convocării congresului sârbesc, domnul Coloman Tisza a ăis, că guvernul a așteptat convocarea președintelui consistorului metropolitan, care numai în ăilele aceste a urmat, ba după-cât scie el, reprezentațiunea încă nici nu a ajuns la guvern. El poate însă asigura pe interpelant, că guvernul nu are intenția, de a amâna convocarea congresului. Interpelantul și casa au luat spre sciință răspunsul ministrului-președinte. Interpelețiunea deputatului Polónyi a produs o discuțiune mai lungă, care, de sine se înțeleg, s'a terminat cu luarea spre sciință a răspunsului domnului Tisza.

Din incidentul ferilor parlamentare ale Crăciunului, „Egyetértés”, organul partidului independent, se ocupă cu situația parlamentară și scrie între altele următoarele lucruri:

„Nici în estan nu avem un budget gata, guvernul conduce afacerile din nou pe basa indemnării și noi nu ne-am putut elibera de sub efectul stricăciilor al provisorului. Am comite însă o nedreptate, dacă pentru această negligență am acusa ear' guvernul. Ministrul de finance deja în primele ăile ale sesiunii de toamnă a prezentat budgetul și bilanțul anului trecut; comisiunea financiară a lucrat într'un tempo accelerat și și-a prezentat raportul într'un timp, când între împregiurări normale legea budgetară putea să fie creată înainte de începerea anului financiar. Dacă aceasta totuși nu s'a întimplat, casa însăși e de vină. În decursul desbaterii budgetare s'au rostit discursuri momentuoase, între care au fost multe, care au contribuit în mare măsură la lămurirea situației politice, dar' acest scop se putea ajunge și într'un timp mai scurt, dacă opoziția nu ar purta cu sine însuși o luptă de a lui Hamlet pentru felul campaniei ce ar avea să întreprindă. Dacă în primele stadii ale discuțiunii s'ar fi rezolvat această chestiune de tactică, țeara ar avea o lege de budget gata, ar fi cruțată de provisoriu. . . Legislatorii vor pute pe timpul ferilor să vină în atingere cu alegătorii lor. Să se orienteze acum și să-i întrebe

pe acestia, că află o bucurie în scenele turbulente și pătimase ori că doresc, ca depozitarii încrederii lor să-și consacreză puterea lor misiunilor serioase și salutare pentru națiune.”

Limbagiul foii opoziționale ni-se pare cam straniu și aproape neînțeles după cele-ce au scris ea și celelalte colege ale ei spre a îmbărbăta opoziția parlamentară și cea de pe strade la scenele turbulente ce s'au petrecut în Ungaria în timpul din urmă.

Proiectul de răspuns la mesagiul tronului din România.

În ședința senatului român dela 10 l. c. dl Crețulescu, președintele comisiunii redacționale, a prezentat proiectul de răspuns la mesagiul de tron.

Proiectul cuprinde asigurarea, că senatul, pătruns de necesitatea înlăturării agitațiunilor și a criselor pentru țeară, își va îndrepta întreaga lui activitate spre a examina proiectele de lege anunțate, spre a îmbunătăți administrația și spre a contribui pe această cale la progresele terii. Manifestațiunile de iubire și omagiu față cu regele și moștenitorul tronului corăspund adevăratei sentimente ale terii, care se simte fericită, că dorințele ei demult exprimate au fost realizate. Asigurarea în privința bunelor relațiuni cu statele externe și în privința succeselor opintirilor pentru menținerea păcii sânt potrivite a promova dezvoltarea terii. Senatul a înțeles cu mulțumire, că în curând are să se construe un pod peste Dunăre, și el se va ocupa cu proiectele despre inamovibilitatea judecătorilor și cu poziția clerului de mir etc.

Amnestia pentru Creta.

Fermanul împărătesc, care a apărut acum în privința amnestiei pentru Creta, conține următoarele dispozițiuni esențiale: Durata funcțiunilor guvernului general de aci înainte e nemărginită. Numărul deputaților adunării naționale se reduce la 57 membri, adică la 35 creștini și 22 mohamedani. Alegătorii se întrunesc în locurile principale ale cantoanelor. Gendarmeria, care până acum consistă din indigeni, se va recruta din locuitorii celorlalte provincii ale imperiului, dar' indigenii nu vor fi excluși dela serviciu. Dijma se va scoti după venitele de dijmă din cei șese ani din urmă și se va reparția asupra locuitorilor din sate.

Ce a făcut Tisza?

(Urmare și fine.)

Ajungerea celor două scopuri naționale maghiare se pare a se întemeia pe presupuneri, care desconsideră faptele pozitive și trec preste propriile puteri și astfel recurge la mijloace greșite. Cine voese să contopească pe celelalte naționalități din țeară și să cultive Oriental invencinat, n'ar trebui să predice nici-odată evangelia despre refugiu în imperiul romantic al geniului național.

Căci ceea-ce poate oferi „cultura națională” popoarelor de altă limbă din Ungaria, acestora demul nu le mai trebuie și cu greu va cuceri și pe cele orientale. Tendința aceasta este un progres național-maghiar, însă un regres cultural. La aceasta ar trebui să se gândească

dească șovinistii înainte de a vorbi de cultura lor fericitoare de popoare.

Timpul și dezvoltarea nu se pot șuruba înapoi, de aceea popoarele mai cultivate nu vor primi nici-odată o cultură mai inferioară. În Ungaria se poate ăice, că stau două culturi față în față. Una, ca cultură națională, împinge înapoi și trebuie să ducă la decadentă, cealaltă îmbulșese înainte. Aceasta din urmă, lipsindu-i premisele, nu s'a dezvoltat încă organicesce, ci a fost importată așa ăicând preste noapte și altoită în țeară. Ea are ceva forțat și neveritabil, întocmai ca liberalismul maghiar, care privit fiind din punctul de vedere unilateral național, și-a uitat și a părăsit bazele sale, care sânt libertatea și egala îndreptățire. [Nihil est liberale, quod non idem est justum.

Am intrat ceva mai adânc în aceste expuneri, pentru-că ele contribuiesc la explicarea politicii lui Tisza, care fiind expresiunea contraăicierilor și neadevărurilor timpului ei, trebuie să peară în urma scăderilor sale. Căci numai ce este în adevăr drept și liberal în simburile seu poate fi durabil.

Că Coloman Tisza nu numai a suferit pretensiunile impetuoase ale poftelor naționale, ci le-a și favorizat și susținut, este în vie memorie de pe timpul goanelor naționale, când Tisza a pășit pe scenă ca sdobitor de naționalități.

Însă nu numai în lăuntru, ci și în afară are Tisza parte mare la poziția de putere a Ungariei, înainte de toate față cu Austria.

Că în punctul acesta Tisza n'a cedat stăruințelor conaționaliilor sei înferbentați, cu deosebire ce se ține de cestiunea limbii în armată, a fost dovadă, că el este destul de prudent, că se înțelegă, că a trece în cestiunea armatei preste o anumită margine ar însemna a influința în mod nefavorabil uitatei conducerii tactice și administrative a armatei comune și prin aceasta a altera pozițiunea de mare putere a monarchiei. Concesiunile făcute în privința limbii în armată sânt deja destul de îngrijitoare, ceea-ce va trebui să se vadă în curând, însă, durere, prea târziu. Cu toate aceste ministrul-președinte are meritul de a fi mijlocit cu succes relativ la raportul dintre Ungaria și Austria.

Și numai prin această politică a fost posibil a face din Ungaria un factor atât de important în politica europeană, numai aceste politici au să se mulțumească Maghiarii, că li s'a lăsat în lăuntru mână liberă, ca să lucre la realizarea statului național unificat și a idealului lor național. Această politică a dat și prilegiul la conflictul dintre Tisza și opoziție. Când Tisza a devenit conaționaliilor sei prea austriac, a dispărut legătura, care a legat mai înainte amândouă părțile, inimicul comun al ideii de stat.

Cu putere elementară s'a îndreptat acum șovinismul neînfrânat contra nutritorului seu de până acum. Acum a devenit Tisza deodată „calomniator”, „denunțant” și „trădător de patrie”. Ce deosebire între acum și mai de mult! Cu ce plăcere feroce scia Tisza să excite pasiunile în desbateri, când arunca șovinismului câte o bucată de cestiune de naționalitate, ca să-l abată dela alte cestiuni. Cu toate apucăturile și șiretlicurile dialectice sale parlamentare, studiată din cele mai bune isvoare, agita el șovinismul, fără să înțelegă, că această agitațiune și lui îi va aduce moarte. Atunci răsuna aplausele în casă în onoarea lui Tisza și noi eram denunțanți, calomniatorii și trădătorii de patrie. Ear' acum? . . .

Nu-i putem refusa ministrului-președinte compătimirea noastră omenescă, căci caracterul seu îl credem intact și lucrarea lui politică a fost sevirșită pentru mărirea națiunii sale, deși pe socoteala altora. Dar' totodată este un sentiment omenesc și prin armare explicabil, când statorim cu satisfacțiune, că toate aceste au trebuit să se întemple așa, cum noi de multe-ori am prorocit-o. Atât de ușor a cunoscut dl Tisza pe conaționaliili sei și nu a înțeles, că valurile șovinismului, puse odată în mișcare, vor trebui să rumpă cu sine tot și în urmă și pe d-sa? Acum în sfârșit s'a înțeles, că punctul de mâncare, mijloacele și scopul curentului politic dominant n'au fost totdeauna bine alese, și a intrat șpaima față cu devastările făcute de mult lăudatul parlamentarism, care acum amenință să înghiță și pe ministrul președinte. „Pester Lloyd” arată cu degetele la „ciuha șovinismului”, după-ce a dat deja mai înainte „Kultur-egylet”-ului un gîngăș vot de neîcredere și a dat să înțelegă, că naționalitățile au cuvinte de a se feri de lupul în pele de miel. Așa a propoveduit și cea mai nouă descoperire politică, că Ungaria este un stat poliglot. Atitudinea noastră politică, care totdeauna a fost basată pe acest fapt recunoscut în lege, nici-odată n'a fost întimpinată nici măcar cu critică binevoitoare. Nici-odată gravaminele noastre n'au fost examinate și combătute în mod obiectiv. Când, provocați fiind, le-am enumerat punct de punct, au fost sau trecute cu tăcerea, sau „combătute” cu suspectări și banalități. Despre ciuda oblaudire a comitatului Târnava-mare n'a ăis nici o foaie maghiară nici un cuvânt, dar' pentru vre-o denunțare a dușmanilor ideii de stat toate și-au ținut coloanele deschise pentru ficine.

De optimism ne-am vindecat demult și noi Sașii scim bine, că și dacă dl Tisza nu va mai governa, cu greu vor veni pentru noi timpuri mai bune. Mărturisirile acele însă dovedesc, că se face lumină și în cercurile competente, că așa nu mai merge. Atunci se va recunoaște și aceea, că opoziția noastră a avut un conținut mai nobil și împătore, că sântem dușmani ai statului, va căde asupra acelora, a căror însuflețire oarbă a creat stările de lucruri degenerate, care se manifestează și în parlament. Căci ce vor ei? Terorismul național. Și noi vom ceea-ce a cerut la 1861 contele Iuliu Andrassy pentru națiunea sa: „Drepturile noastre sancționate prin lege, nici mai mult, nici mai puțin”.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestățile lor și Archiducesa Maria Valeria vor pleca la 23 l. c. la Ischl, unde vor sta o săptămână și vor petrece sărbătorile Crăciunului în cerc restrins.

Maiestatea Sa Monarchul a conces Archiducelui Albrecht primirea și purtarea marelui cruci a ordinului militar spaniol „San Fernando”.

Numire. Direcțiunea financiară din Sibiu a numit pe oficialul clasa a V-a Francis Papp dela perceptoratul reg. din Sebeșul-săesc de oficial clasa a IV-a la perceptoratul reg. din Sibiu.

Venitele căilor ferate reg. ung de stat. Dela 1 Ianuarie până la 31 August a. c. venitele totale ale căilor ferate reg. ung. de stat (afară de calea ferată Budapesta—Cinci-Biserici) au fost de 26,565,855 fl., contra 25,774,579 fl. în anul premergător, prin urmare o urcare de 790,878 fl. Spesele au fost în acel timp de 14,541,855 fl., contra

Almanzor. Eu ved dorința ta nebună să mori! Nu, nu-i credeți, el nu mă uresce, el e sătul de ăilele sale misere, ar voi să se desfacă de noi, dar' trebuie dus cu forța la năi, aceasta o reclamă nimicirea celor 7 coline, de unde se împrăscie idolatria prin mii de isvoare, noile lupte, timpul potrivit pentru bravură pretind îmbrățișarea Sultanului.

Eufemiu. Să mă despart eu de aceste ținuturi, unde deși Ludovica e moartă, dar' eu e tot ce mai ador? Mergeți îndrăg, infamilor. Eată. . . apucați turbanul dejositor, care m'a făcut asemenea lui Mohamed; ca și dînsul nu am fost decât un impastor cutezător, de nu cumva faptele mele au fost mai secrete ca ale lui; căci el a înălțat giuțile sale la domnirea lumii, precând eu am distrus pe ale mele.

Saraceni. Să peară!

Almanzor. Așteptați. I-am jurat credință pe viață.

Eufemiu. Pot să vă desleg de jurămintele voastre împii. (Cu accent solemn). Dacă am avut cândva ceva drept asupra voastră, acum abdic de el în favorul lui! Almanzor, ăisa mea trebuie să vă fie lege. El să vă fie noul Sultan, conducătorul vostru!

Un Saracen (strigă și cealaltă îl acompaniază). Almanzor e Sultanul!

Almanzor. Nu. . .

Eufemiu. Îndesert voesci să te aperi. Nimic n'a aprins ambițiunea mea decât fla-

cările dragostii mele nemăsurate; întregă lumea aș fi percurso, dacă ar fi fost Ludovica la marginile ei, o vai, aici o perd; aici mă și părăsesse toată speranța, toată puterea, toată setea de mărire și sânge omenesc. Destinul meu e hotărât! Nimic nu ajută, că tu, presimțind intențiunea, îmi reții brațul cu compătimire. . . (Almanzor îi ia spada). Chiar și dacă îmi iai arma, ce-ți ajută? Am propusul firm să mor.

Almanzor. Dară!

Eufemiu. Veți, că mânia alor tăi e aștitată infricșat. Atunci de ce să mă duci la năi? Voiu săi provoc astfel, ca în fața lor vătămându-le religiunea să mă ucidă fără să asculte de tine.

Almanzor (cătră ostașii sei). Aiurează îndesert, să nu-l asculte nimeni.

Eufemiu. Eu nu aiurez, renege religiunea lui Mohamed și cultul ei abominabil.

Un Saracen. Ați auăit? Ce vorbe sacrilege!

Toți Saraceni. Să se ucidă!

Almanzor. Hola!

Saraceni (și mai șgomotos). Să se ucidă!

Almanzor (învîrtind cu curagiu spada în contra ostașilor îi departă). Certăreților, să părăsim pe nefericitul! (Cătră Saraceni). Veniți cu mine la năi, eu îi voi străpunge în numele profetului, urmați-mă! (Cătră Eufemiu). Preste puțin voiu fi lungă tine, numai să depart mulțimea furioasă.

(Pleacă cu ostașii).

Scena III.

Eufemiu singur.

Ce om generos! Mai nainte eu domniam preste acei braveri! Un minut a clătinat puterea semiăului devastator, care cutează să măsure cu privirea tronurile cele mai înalte! Un vis a fost mărirea mea, acum fiecare poate să mă cernască, să-mi ăică fărtele. Lui Eufemiu să-i fie vre-un vețuitor egal? Voiu afla ocașiunea, ca să nu mai trăiesc. Spada mea! Ce? Sânt laș? Ah, să cerc încă în luptă o moarte curată. Musulmanii din nou să plece stindardele dinaintea mea! (apucă o facă ce arde jos și vrea să plece, dar' se opresce înmărmurit). Ce vedenie! El, Teodor! regele meu! Ai cunoscut bine nedumerita mea poftă de a domni, căreia nici o lege nu i-a putut pune stavilă; stăntă era dorința ta, dar' a fost tărâșu de a opru cu moartea mea nimicirea cetății tale, a patriei, precum și a mea. Moartea unui brav ar fi mântuit de nefericire un popor întreg. Cât mă îngrozesc de mine! Nu, nu mai pot nutri speranța de mărire. Aici voiu ave un sfârșit miserabil, ca un om de rînd, aici. . . singur. . . neîngropat și poate ucis în mod infam decătră cetățenii superșticioși, pe stradele mute ale cetății arse. . . și pulberea mea blăstemată va fi împrăsciată în vînt. . . Ce cuget? Nu cutez. . . să pronunț. . . numele Ludovicei? De ce îmi tulbur mintea cu griji curioase, dacă plâng pe Ludovica și numai pe ea? Dar' . . . (Vede pe Teodor și repășese înapăimintat). Nu mă înșel? Bătrânul mort se ridică într'un cot! . . . Mă

opresce să amintesc numele ficei sale? Ce ăice? „Mori!” Vreau să-ți fiu ear' serv credincios. Cine îmi va da o sabie, cu care să stempăr setea ta?

Scena IV.

Ludovica (cu pîrul în vînt, afară de sine, apare în fundul scenei cu pîmulul în mână și vede pe Eufemiu tocmai în momentul, când aplicit spre Teodor cănta o spadă).

Ludovica (oprinde-se în fund). Eufemiu? Ah, insultă cadavrul tătălui meu? O, netrebnicule, mori! (Îl străpunge, apoi repășese cu șpaimă, rămîne împetrăta ca și Niobe).

Eufemiu. Ludovica, și poți. . .? Dar' pedeapsa aceasta e dreaptă. Te revăd. . . și îți mulțumesc! Din mîna ta îmi e dulce. . . chiar și moartea. (Se apropie de ea împleticindu-se).

Ludovica, iartă! O, vai! Nu ascuți! Ești scoasă din fire? . . . Tu te îngrozesci. . .

Ludovica (ar voi să vorbească, dar' nu poate, în fine strigă cu voce înapăimintătoare). Tată! O Eufemiu. Tată! . . .

Eufemiu. El i-a poruncit? Sfântă poruncă i-a dat. Eu mor de mîna aceleia, pe care am adorat-o. . . cum numai D-ău poate fi adorat! (Cade, Ludovica face un pas spre el). Fugi de mine! Eu sânt patricid, sânt un infam. Ce auă? O fugi! Aud vocea lui Almanzor, care se reîntoarce. . .

Scena V.

Almanzor și cei de mai sus.

Almanzor (strigând din fundul scenei) Sărmanul amic! Am potolit mânia Musulmanilor aprinși. Unde ești?

Eufemiu. Vină. . .

Almanzor (alergând la el). Ce ved?

Eufemiu. Îmi adun ultima răsufiere.

Almanzor. Ce nefericire! Cine a cutezat? Tu însuși. . .

Eufemiu. M'a bătut D-ău, dar' nu-l înjura.

Almanzor. Și aceasta?

Eufemiu. Lasă-o. Veți starea ei înapăimintătoare. Ai milă de ea, te rog, nu, nu-i crede vorbelor ei, care le rostesc în accesul de durere. Tu plîngi? O, amic credincios! Dă-mi ultima probă de amicitie.

Almanzor. Ți-o dau. . .

Eufemiu. Scutesce pe această delirantă în cutare locuință de creștini, ca să se reîntoarce în singurătatea clăustrului. . . O, Ludovică. . . tu poate cu lacrimile tale de penitență îmi vei deschide cerul. Jură-mi, Almanzor, că rugarea ce o fac în ora morții nu va fi zadarnică. . .

Almanzor. Îți jur, Eufemie! O cere! El moare. Ludovica. . .

Ludovica (ce sta nemăscată, acum tresare). Eu sânt, care l-am ucis.

Almanzor. Ah, să nu o ascuți; presemnul nefericitului erou se împlinesc de tot. Deci armele saracene se vor trage departe de acest pământ de rău augur.

Tradusă de Ioan Bocaniciu.

14,810.790 fl. în anul premergător, prin urmare cu 268.935 fl. mai puțin. Prisoșul de exploatare în aceste opt luni a fost de 12,023.602 fl., precând în timpul corăspunător al anului premergător a fost numai de 10,963.789 fl. Venitul curat al anului curent e cu 1,059.814 fl. mai favorabil.

Lucrările referitoare la desființarea regalilor și statorirea cifrelor dării de cărcămar, după cum spune „N. Pester Journal“, înaintază repede în ministerul de finanțe și se speră, că ministerul de finanțe îi va succeda a asigura întreaga sumă preliminară în calea arândării dării de cărcămar.

Din „registru de adrese al orașului Sibiu“ e dat decât reuniunea de meserii (anul V-lea) aflăm, că între diferiții profesioniști și meseriași ai orașului Sibiu se află Români cu următoarele cifre reprezentative: brutari (dintre 54) 1; zidari (dintre 35) 3; compactori (dintre 8) 1; tipografi (dintre 6) 2; bardsăi (dintre 14) 1; birjari (dintre 42) 11; pescari 1, măcelari (dintre 54) 1; căruși (dintre 5) 3; grădinari (dintre 12) 3; cărcămari (dintre 176) 20; sticlari (dintre 4) 1; sfinari (dintre 66) 2; moașe (dintre 18) 2; negustori de lemne (dintre 6) 1; cojocari (dintre 19) 3; morari (dintre 9) 1; economi mai mari (dintre 13) 3; pardositori (dintre 7) 4; lăcătuși (dintre 18) 2; fauri (dintre 27) 9; croitori (dintre 74) 3; comercianți de manufacte (dintre 21) 6; păpușari (dintre 128) 14; speditori (dintre 3) 1; tapijieri (dintre 11) 1; măsari (dintre 45) 1; cismari (dintre 57) 6. Mai departe aflăm însemnați 10 avocați, 2 medici, 14 funcționari regesci, 5 funcționari municipali, 21 funcționari privați, 6 comer. 7 privați, 16 funcționari consistoriali și preoți, 18 profesori și învățători, 3 dăriași, 17 ofițeri și funcționari militari activi, 10 funcționari în pensie, 11 persoane militare în pensie și în fine 34 veduve din clasele culte. Dintre circa 1950 case, câte numără Sibiuul, au 370 proprietari români.

Producțiune literară-musicală va arăta corpul învățătoresc dela școala capitală gr.-or. română din Orăștie Duminecă la 3/15 Decembrie a. c. în edificiul școlii. Începutul la oarele 7 seara. Bilete de intrare: de persoană 30 cr., ear' de familie 50 cr., se pot căpăta în librăria „Minerva“ și seara la cassă. Oferte benevole în favoarea elevilor săraci se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale dăriaștică. Program: 1. „Cânt de primăvară“ de F. Bartholdi Mendelssohn, executat de corul mixt sub dirigiarea învățătorului Ioan Branga. 2. „Starea bisericii gr.-or. din Ardeal înainte de venirea Metropolitului Andrei baron de Șaguna și influența binefăcătoare a acestuia pe toate terenele vieții noastre“, disertațiune de directorul școlii George Joandrea. 3. „Visul meu“, romanț de G. S., cântată solo de învățătorul Const. Baicu și acompaniat cu vioara de I. Branga. 4. „Sătira III.“, de M. Eminescu, declamată de G. N. R. 5. „Musicianții de Praga“, compoziție de Th. Krause, quartet executat de C. Baicu, Petru Barițiu, George Joandrea și T. Haneș. 6. „Stosachi“, cântecel comic, predat de G. Joandrea. 7. „Acorduri amoroase“, de K. Frühling, executat de corul mixt. 8. „Pe pământul Turcului“, poezie de George Coșbuc, declamată de învăț. Const. Baicu. 9. „Trecuile valse“, de Iacob Murășan, executată de corul mixt.

Sinucidere. Alaltăieri s'a sinucis aici suboficerul de contabilitate dela regimentul de inf. Nr. 31 Ioan Orendt, împușcându-se prin gură cu o pușcă de serviciu dela propria companie. Motivele sinuciderii nu se cunosc până acum.

O comisiune austriacă specială de căi ferate în Rusia. „Novoje Vremia“ voese a scri, că ministerul austriac de comerț ar fi adresat guvernului rusesc o cerere, ca acesta să concedă unei comisiuni austriace speciale de căi ferate a călătorii pe liniile ferate rusești, pentru de a studia pe acele costuri administrative. — După-cum se știe, nu demult a circulat o versiune, că Rusia s'ar fi adresat cu o astfel de cerere către guvernul austro-ungar.

„Influența“ în Viena. Profesorii Notnagel și Kahler au constatat ivirea „influenței“ în Viena și au demonstrat fiecare câte un cas. „Influența“ ia dimensiuni foarte repede, dar nu e contagioasă. Numărul bolnavilor în Viena e de 80.

Inamovibilitatea funcționarilor în România. Un proiect aprobat de regele în privința reformării justiției propune inamovibilitatea judecătorilor dela judecătoriile de apel, a președinților de tribunale și a judecilor instrucțorii.

Reducerea tarifului de călători pe căile ferate române. Cetim în „Timpul“: Ni-se asigură, că reducerea tarifului de călători pe căile noastre ferate, de atâta timp așteptată de public și adese făgăduită de precedenta administrațiune, va fi în curând un fapt îndeplinit. Consiliul de administrațiune al căilor ferate a adoptat propunerile direcțiunii generale pentru stabilirea unui tarif întemeiat pe distanțele percorse și în care ca punct de plecare al reducerii se va lua: Distanța de 120 chilometri pentru cl. 1. distanța de 80 chilometri cl. 2 și distanța de 60 chil. pentru cl. 3, aceste sunt, după datele statistice, distanțele mijloeci ale călătorilor. Dela aceste distanțe scăderea va merge crescând pentru a atinge maximul de 50% din taxele actuale: La 500 chilometri în clasa 1. La 400 chilometri în clasa 2 și la 300 chilometri în clasa 3. Astfel noul tarif de călătorie va fi un tarif diferențial pentru distanțele de 500, 400 și 300 chilometri, după-cum călătorii vor usa de clasa 1, a 2-a sau a 3-a. Afară de aceste bilete de ducere și

întoarcere se vor vinde pentru înlesnirea călătorilor pe distanțe mici între stațiunile unde frecuența călătorilor va dovedi necesitatea acestei măsuri. Vagoane de clasa IV. se vor pune în circulațiune preste tot unde se va cere de necesitatea transportului lucrătorilor de câmp.

Din public.*

Invitare.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului“ va ține Duminecă în 10/22 Decembrie 1889 în comuna Rășinari în sala hotelului, eventual în biserica cea mare, o întrunire agricolă, la care se va discuta despre îngrijirea vitelor și despre grădinile de pomi.

Întrunirea se va deschide la 12 oare din d. zi.

Toți membrii și spriginitorii reuniunii precum și cei-ce se interesează de progresul agriculturii la noi sunt poțitiți la această întrunire.

Sibiu, în 10 Decembrie n. 1889.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului“.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiia nu primește răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 11 Decembrie nou. Casa deputațiilor. Ministrul-șef de cabinet a declarat, că el, în vederea împreguirărilor, precum și în vederea intereselor Ungurilor ce emigrează în mase mari la America, simțesce necesitatea revisurii legii despre incolat și că va extinde paragraful asupra lui Kossuth și se va presenta casei un proiect în privința aceasta; el repetă acest lucru în numele guvernului și, dacă el produce liniștire, îl face cu toată plăcerea.

(Telegramele țiarului „Sieb.-Deutsch. Tageblatt“.)

Budapesta, 12 Decembrie n. Supunerea de ieri a lui Tisza sub voiața stângei extreme în cestiunea lui Kossuth a produs mare consternațiune în partidul liberal. „Nemzet“ și „Pester Lloyd“ tac. Ele desmîțesce numai, că Tisza ar fi fost înduplecat de Jókai să revoace. Foile opoziționale iubilează. Chiar și unii dintre politicienii liberali cred, că pozițiunea lui Tisza este struncinată. De un an de zile a isbit voiața opozițiunii în toate cestiunile. Corona a cedat de dragul păcii, dar nu va uita, că Tisza a silit-o să se retragă dinaintea făcătorilor de scandaluri.

Viena, 12 Decembrie n. Influența a apărut și în Danemarca și Svedia. Kálnoky a promis băncii engleze tot spriginul seu contra rumperii volnice a contractului pentru monopolul de sare din partea guvernului.

Zanzibar, 12 Decembrie n. Locotenentul Schmidt a învins noua bandă a lui Bușiri.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 12 Decembrie n. Toate foile se ocupă cu declarațiia de ieri a lui Tisza. Cele opoziționale s'arbează acest eveniment ca pe o isbândă a stângei extreme. Cele guvernamentale dic, că declarațiunea lui Tisza este identică cu declarațiunile lui de mai înainte, și desmint afirmațiunea, că Tisza ar fi negociat pentru concesii.

Praga, 12 Decembrie n. Cardinalul Schönborn va exmite o scrisoare pastorală contra cultului lui Huss.

Paris, 12 Decembrie n. „Temps“ aduce șcirea, că împăratul Brasiliiei refuză a abdica în favoarea nepotului seu, precum poțesce ginere-seu.

București, 12 Decembrie n. Proiectul de adresă al camerei este identic cu acela al senatului în accentuarea necesității liniștii interne în interesul executării proiectelor de progres ale guvernului, pe care îl recunoașce și promite a-l sprigini.

Viena, 12 Decembrie n. Starea sănătății cardinalului Ganglbauer s'a agravat.

Newyork, 12 Decembrie n. În urma unei panice născute pentru strigăte nebasate, că arde, au fost omorîți în opera din Johnstown în decursul reprezentațiunii șee persoane, cinci sînt în pericol de moarte și 80 rănite.

Bibliografie.

A apărut: România, Rusia și întreita alianță, de Sava Șoimescu, senator.

O carte foarte importantă a apărut în Dantzig: Rumänische Volkslieder und Balladen in Versmasse der Originaldichtungen, übersetzt und erläutert von A. Franken. (Căntece și balade populare, traduse în măsura versului original și adnotate.)

DI I. C. Gârleanu a publicat Arborele geneologic al tuturor statelor din Europa și al suveranilor lor.

Acest tablou a fost lucrat cu multă artă în Viena de litografia G. Engel.

Această lucrare, prezentând un mare interes, o recomandăm cetitorilor nostri.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitatiuni:

— 5 Februarie st. n. 1890 imobilele Anei Nedelkovic, în Araci, decâtă tribunalul reg. din Becyherecul-mare.

— 16 Ianuarie st. n. 1890 imobilele lui Dimitrie Stergovits decâtă tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 11 Martie st. n. 1890 imobilele lui Nița Jaksy din Carlova decâtă tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 24 Martie st. n. 1890 imobilele lui Iosif Breuer decâtă tribunalul reg. din Alba-Regală.

— 30 Decembrie st. n. a. c. imobilele Franciscei Folkert nasc. Belák și ale lui Ioan Molnár decâtă tribunalul regesc din Alba-Regală.

— 8 Februarie st. n. 1890 imobilele lui Emil Kengyelacz decâtă tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 18 Decembrie st. n. a. c. mobilele lui Arpad Lázár decâtă executorul jud. din Deva.

Posturi vacante:

— Un post de notar clasa a II-a la tribunalul reg. din Cluj. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subjude la judecătoria cercuală din Eger. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de conducător clasa a III-a de cărți funduare la judecăt. cerc. din Lendva-de-jos. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cercuală din Czegled. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de notar clasa a II-a la tribunalul reg. din Calocsa. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 11 Decembrie st. n. Brunn: 51 28 29 3 50.

Călimdarul zilei.

1/13 Decembrie.

Julian: Naum. Gregorianu: Lucia. Soarele: răsare 7.32, apune 4.19.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 12 Decembrie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Observații, Diferența din proiecți, Pondereana după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcțiia vântului. Row 1: 72.7, +1.6, -8.2, -2.6 -8.9, OSO

Din țeară, 10 Decembrie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul direcțiia și țaria. Rows for Budapesta, Sătmar, Cluj, Orșova, Timișoara, Arad, Panciova.

Sosiți în Sibiu.

La 12 Decembrie n.

Hotel „Neurhher“. Doamna Spitzer din Șeica-mare. Zimmerman și Bojta, comercianți din Viena. Hotel „Imperatul Romanilor“. Scheierling cu familia, oficial de cont. mil. din Budapesta. Iosif Vancea, preot din Blaj. Toth cu familia, major de honveți din Mișcolț. Elie Dopp, adj. de inginer din Blaj. Hotel „Meltzer“. F. Wallner, voiajer din Brunn. Matilda Maroscher din Sebeșul-săseș. Stolz, econom din Mediaș. Behitzki, oficial postal din Șihșoara. Hotel „Habermann“. Carol Marthe, econom din Alba-Iulia.

Teatru orașenes în Sibiu.

Abonament. Suspendu Nr. 14.

Sâmbătă, în 13 Decembrie 1889.

În beneficiul dlui Iuliu Niedt.

„Haus Lonei“.

Comedie în 4 acte, de Adolf L'Arronge.

Economie.

Furnisările pentru armată. Referitor la principiile fundamentale ce s'au făcut cunoscute din partea ministrului de honveți în privința furnisărilor de specii de pele pentru armata de honveți a adresat reuniunea industrială a țerii o cerere la ministrul de honveți, în care declară, că primirea condițiunilor puse de ministrul de honveți e aproape imposibilă. Față cu aceste condițiuni reuniunea industrială cere: Separarea furnisărilor de încălțăminte de furnisarea speciilor de curele; scăderea vadiului dela 200.000 fl. la 20.000 fl.; deosebita luare în considerare a acelor oferenti, care sînt adevărați industriali; fixarea minimului de furnisare; statorirea timpului pentru furnisare pe 5 ani și primirea condițiunii în contractul de furnisare, ca la furnisări să se întrebuițeze numai material indigen.

Nouă societate pe acții ungară pentru o fabrică de mașini. Consiliul de direcțiune al băncii de credit ungară a acceptat propunerile așternute din partea direcțiunii executive pentru „construirea unei schele și a unei fabrici de mașini în Pesta-nouă“ și a împunertnic direcțiunea a face pașii de lipsă pe baza proiectului pentru constituirea acestei întreprinderi ca societate pe acții. Fabrica cea nouă, cu un capital de 4 milioane, va aparține celor mai mari stabilimente tehnice ale țerii și va avé de scop: construirea de năi, restaurarea de mașini mari de abor, de motori de forță, cazane, de unelte, de mașini de unelte și de lucru de tot felul, restaurarea de etablimente de fabrică pentru fabrici de zahăr și de spirt. Restaurarea de mașini agricole, de locomotive și locomobile e exclusă din programul noii întreprinderi.

Regularea comunicațiunii orientale.

De curând a fost să se țină în Viena o conferență a căilor ferate germane, austriace ungar, sârbesci, bulgare și turcesci părtașe la comunicațiunea orientală, pentru de a se puté ajunge în fine la o regulare a acestei comunicațiunii. După-cum 'i-se scrie însă lui „Pester Lloyd“, conferența nu a putut fi ținută, pentru-că delegații sârbesci nu s'au prezentat, ei s'au mulțumit cu o declarațiune în scris, în care dinșii au făcut cunoscute acele puncte ale propunerilor făcute, care pentru ei sînt neacceptabile. Această împărțășire în scris a sosit în Viena cu o și mai târziu după terminalul fixat al conferenței și din astă cauză delegații diferitelor căi ferate au trebuit să plece din Viena fără a fi putut efectul ceva.

Venitele societății de navigațiune dunărene au fost în săptămâna dela 15 până la 21 Noemvrie de 377.387 fl., contra 371.029 în aceeași săptămână a anului trecut. Dela deschiderea navigațiunii în estan până la 21 Noemvrie au fost venitele de 12,559.804 fl., contra 13,073.234 fl. (— fl. 513.430) în periodul corăspunător al anului 1888.

Prețul mărfurilor.

Plăta din Sibiu, 10 Decembrie Grâu, hectolitru 76—82 chilo fl. 5.30 până fl. 6.10, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.10 până fl. 4.90, sâcăra 70 până 75 chilo fl. 4.30 până 4.70, orz 62 până 66 chilo fl. —, chilo fl. 4.40 până 4.80, orz 62 până 66 chilo fl. —, până fl. — oves 42 până 50 chilo fl. 2.20 până fl. 2.80, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.20 până fl. 3.60, mălaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, cartof 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, semența de cânepă 48 până 50 chilo fl. 3.50 până 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pasat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 16.—, taină Nr. 3 100 chilo fl. 15.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.— silăniță 100 chilo fl. 56.— până fl. 58.—, unsoarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—, sâu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sâu fl. 32.— până fl. 33.—, lumini turnate de sâu. fl. 35.— până fl. 36.—, sâpunnul fl. 20.— până fl. 24.—, fân 100 chilo fl. 1.60 până fl. 1.80, cânepa fl. 30.— până fl. 32.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirtul p. 100 l. 1/2 până 55 cr., carnea de vită chilo 32 cr., carnea deșeș 26 până 36 cr., carnea de porc 42 până 48 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., ouș 10 cu 22 până 25 cr.

Plăta din Făgăraș, 7 Decembrie Grâu rufos hectolitra fl. 5.60 până fl. 6.—; grâu mesecat fl. 4.— până fl. 4.80; sâcăra fl. 3.20 până fl. 3.40; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 4.—; oves fl. 2.70 până fl. 2.90; semența de cânepă fl. 3.— până fl. 4.—; semența de în fl. 7.— până fl. 8.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 4.50 până fl. 5.50; lintea fl. 8.— până fl. 10.—; crumpenele fl. 80.— până fl. 1.20; mălaiul fl. 6.50 până fl. 7.50; sâu brut 100 chilo fl. — până fl. 40.—; unsoarea de porc 64, silănița 60—68; cânepa fl. 30.— până 55.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 32 cr.; carne de vițel 26 cr.; carne de mel 24 cr.; ouș 5 cu 10 cr., chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de sâu 40.— cr. până — cr.

Îrgul de rimători în Steinbruch. În 8 Decembrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei, tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până 42.— cr., de mijloc 44.— cr., până 44 1/2 cr., ușoară 42.— cr. până 45 1/2 cr., românesci, de Bakony grei 43.— cr. până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sârbesci grei — cr. până — cr., transito de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., transito ușori 47.— cr. până 47 1/2 cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4/7 cuopărați dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 10 Dec. 1889.

Table with multiple columns: Săminte, Cămințe, Prețul per 100 chilogr., etc. Rows for Grâu, Bănățens nou, Grâu dela Tisa, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 3 columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusești. Values for Cump. and vënd.

Bursa de Budapesta

Table with 3 columns: Renta de aur ung., Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriiei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Viena

Table with 3 columns: Renta de aur ung., Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriiei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de București.

Table with 3 columns: 10 Decemvrie, Renta rom. per 1875 5/8, Renta română amort. 5/8, etc.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Important pentru fiecare

este **conservarea dinților sănătoși**. Aceasta se obține mai sigur prin întrebuințarea regulată a unei bune ape de gură și prav sau pastă de dinți.

Preparatele Drului GUST

pentru conservarea gurii și a dinților

întrec în efect toate preparatele puse până acum în comerț, fiindcă afară de materiile cele mai bune folosite până acum spre scopul acesta, conțin și nouă materii antiseptice, adecă scutitoare de putrefacție, care conform cercetărilor și experiențelor celor mai nouă sunt acomodată a scuti dinții de bolnăvire și a împedece progresarea putrefacției dinților găunoși

Numitele **preparate** curăță totodată, întăresc, conservează și împăpătează în mod plăcut organele gurii și delătură mirosul și gustul neplăcut împreună de multe ori cu dinții bolnavi și cu gingiile inflamate.

Întrebuințarea regulată a apei de gură scutesce și de multe boale de gât. 1 Flacon de **apă de gură** à 50 cr. și à 1 fl. este de ajuns pentru mai multe săptămâni. — 1 șatula de **prav de dinți** à 25 și 50 cr. — 1 dosă de **pastă de dinți** à 40 cr.

Expeditura principală: **Farmacia la „Leul de aur“ a lui FRIDERIC STENNER în Brașov.** [818] 2--13

Deposit în **Blaj**: la Solomon Singberger, comerciant și în **Petroșeni**: la G. Gerbert, comerciant.

Se capătă mai departe în cele mai multe farmacii și parfumerii.

[812] 4--6

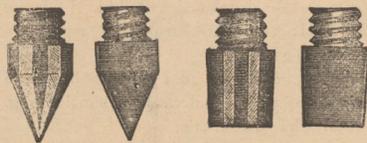
Scaune de scăldat simple și cu aparat de încălzit.

Putine de scăldat și pentru băi de sedut și closet-e de casă.

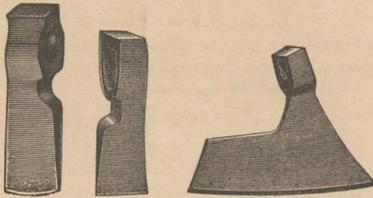
Patine

de diferite sisteme probate.

Colți de potcoave

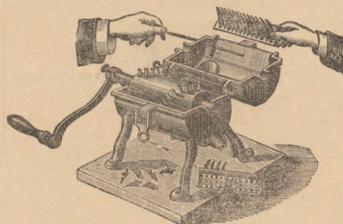
ordinari și infiltrați cu vine de oțel. **Clopoțele de căruță** și zurgălaue (zorzoane) de sanie.

Săcuri stiriene de calitate garantată.

Felinare de diferite sisteme.

Mașini de tăiat carne de construcție solidă

recomandă prăvălia de mărfuri de fer a lui

Carol F. Jickeli SIBIU, piața-mică.

Aici cumperi mai ieftin

toate

MATERIILE de MODĂ pentru DAME și DOMNI,

cele mai bune

materii pentru reverenți,

universe articole pentru

croitorii și marchande de mode,

asa precum

mărfuri de țesut (brodat) și împletit,

cumpărate de mine din

DEPOSITUL DE MARFĂ AL MASEI CONCURSUALE

cu cele mai moderate prețuri.

[800] 16--

Succesorul lui Gregor Mateiu

„G. M. KLEISCH“,

piața mică Nr. 15 (odinioară local de magazină).

M. Bachholzky. Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24

P. T.

Recomand

depositul meu de ghete

de **stradă, călătorie și salon**

și îmi permit a atrage atențiunea asupra **celor mai noue ghete** (specialități vieneze), precum și asupra celui mai mare asortiment de **ghete bărbătești, femeiești și de băieți** cu cele mai ieftine prețuri.

Comande din afară cu rambursă; în cas că nu convine, marfa se primește înapoi.

Totodată atrag atențiunea asupra **neintrecutei mele alifii de bătători** și asupra **excelentei alifii de degerături.**

M. Bachholzky.

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

[625] 41--52

M. Bachholzky. Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU,

fundată în anul 1868

[662] 53

asigurăză prelungă condițiunile cele mai favorabile:

a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.

b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru termnuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1885 fl. 577,192.03	în a. 1869—1885 fl. 424,872.39
în a. 1886 „ 40,565.12	în a. 1886 „ 43,594.—
în a. 1887 „ 57,939.61	în a. 1887 „ 42,436.01
în a. 1888 „ 49,110.60	în a. 1888 „ 46,826.41
Suma fl. 724,807.36.	Suma fl. 556,928.81

1,281.736 fl. 17 cr.

Conform bilanțului pentru 1887 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

582.147 fl. 48 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 6, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Chiar acum a ieșit de sub tipar:

„DIRECTORIUL“

sau ordul oficiului divin pe anul 1890,

compus de cunoscutul nostru literat **IOAN BOROSIU**, paroh gr.-cat. și ases. consistorial.

Scopul acestui op este a înlesni observarea practică a prescrierilor rituale ocurente la funcțiunile sacre în decursul anului viitor. — Ca acest scop se se poată ajunge, **DIRECTORIUL** este compus așa, încât începând dela **1 Ianuarie st. v.** în paralelă cu călindarul civil pentru fiecare Duminică, sârbătoare ori altă și normală în mod continuativ și în ord. sistematic sunt coadunate toate prescrierile tipicului, câte în cărțile rituale sunt imprăsciate. Din coadunarea acestora fiecare — la prima vedere poate cunoaște, cum este de a se împlini oficiul inseratului, mâncatului, sfintei liturgii și altor funcțiuni rituale-sacre etc.

Prețul unui exemplar expedit franco e 45 cr., 5 exemplare deodată procurate costau 2 fl. v. a.

[816] 4--5

A se adresa la

„Cancelaria NEGRUȚIU“

în Gherla. — Szamosujvár.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC ÎN SIBIU

recomandă:

Articulul de lege XXI. din anul 1886

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articulul de lege XXIII. din anul 1886.

DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru introducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.) Prețul 12 cr. v. a.

Articulul de lege XXII. din anul 1886

DESPRE COMUNE.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.